

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. lapkričio 17 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2016/0365(COD)

9644/1/20
REV 1 ADD 1

EF 142
ECOFIN 597
CODEC 631
PARLNAT 122

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

Dalykas: Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija siekiant priimti EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTĄ dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 806/2014 ir (ES) 2015/2365 ir direktyvos 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2007/36/EB, 2014/59/ES ir (ES) 2017/1132

- Tarybos motyvų pareiškimas
- Tarybos priimtas 2020 m. lapkričio 17 d.

I. IVADAS

2016 m. lapkričio 28 d. Komisija perdavė Tarybai pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012 ir (ES) 2015/2365 (toliau – reglamentas). Pasiūlymo pagrindinis tikslas – nustatyti pagrindinių sandorio šalių (PSS) gaivinimo ir pertvarkymo sistemą, taip užtikrinant, kad ir PSS, ir ES nacionalinėms institucijoms būtų sudarytos sąlygos ryžtingai veikti tuo atveju, kai PSS patiria didelių sunkumų arba gali žlugti.

2019 m. kovo 27 d. Europos Parlamentas priėmė poziciją per pirmąjį svarstymą dėl PSS gaivinimo ir pertvarkymo reglamento.

Tarybos finansinių paslaugų darbo grupė nagrinėjo pasiūlymą dėl Reglamento keliuose posėdžiuose, pirmininkaujant įvairioms valstybėms narėms.

2019 m. gruodžio 4 d. Nuolatinis atstovų komitetas Taryboje susitarė dėl įgaliojimų Tarybos deryboms su Europos Parlamentu.

2020 m. birželio 23 d. Europos Parlamentas ir Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė pasiekė galutinį kompromisinį susitarimą ir buvo galima užbaigti derybas.

2020 m. rugsėjo 2 d. Europos Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos (ENON) komitetas patvirtino trilogos derybų rezultatus. Tą pačią dieną ECON komiteto pirmininkė nusiuntė Tarybai pirmininkaujančiai valstybei narėi laišką, kuriame nurodė, kad, jei Taryba priimtų sutartą tekstą (jį patikrinus teisininkams lingvistams) kaip savo poziciją per pirmąjį svarstymą, ji Parlamento plenarinėje sesijoje rekomenduotų, kad Parlamentas per antrąjį svarstymą patvirtintų šią Tarybos per pirmąjį svarstymą priimtą poziciją.

2020 m. spalio 12 d. Taryba pasiekė politinį susitarimą dėl sutarto teksto, prieš teisininkams lingvistams jį patikrinant.

Atsižvelgdama į pirmiau nurodytą susitarimą ir teisininkams lingvistams peržiūrėjus tekstą, 2020 m. lapkričio 17 d. Taryba priėmė poziciją per pirmąjį svarstymą laikydama si įprastos teisėkūros procedūros, nustatytos Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 294 straipsnyje.

II. TIKSLAS

Finansų rinkos yra būtinos šiuolaikinių ekonomikų veikimui. Siekiant pagerinti finansinių paslaugų bendrosios rinkos veikimą, svarbu nustatyti procedūras, kuriomis būtų užtikrinta, kad, jeigu finansų įstaiga ar finansų rinkos infrastruktūra patirtų finansinių sunkumų arba atsidurtų ant žlugimo ribos, toks įvykis nedestabilizuotų visos finansų rinkos ir nepakenktų visos ekonomikos augimui. PSŠ yra itin svarbūs pasaulinių finansų rinkų elementai, jos tarpininkauja dalyviams ir kiekvieno pardavėjo atžvilgiu veikia kaip pirkėjas, o kiekvieno pirkėjo atžvilgiu – kaip pardavėjas, be to, jos atlieka vieną iš pagrindinių vaidmenų vykdant finansinius sandorius ir valdant tiems sandoriams būdingos įvairios rizikos pozicijas.

Europos Sąjungos finansų rinkų integracija nulėmė PSŠ pokyčius: daugiausia tenkinusios vietos poreikius ir aptarnavusios vietos rinkas, dabar jos dažniau veikia kaip itin svarbūs centrai Europos Sąjungos finansų rinkose. Atsižvelgiant į tai, kad didelė dalis Europos Sąjungos finansų sistemos finansinės rizikos yra valdoma ir sutelkta PSŠ tarpuskaitos narių ir jų klientų vardu, būtina, kad tiek vidaus, tiek tarpvalstybinių paslaugų atveju PSŠ būtų veiksmingai reglamentuojamos ir patikimai prižiūrimos.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų jau reikalaujama, kad PSŠ laikytųsi aukštų rizikos ribojimo, organizacinių ir verslo etikos standartų. Kompetentingoms institucijoms pavesta visapusiškai prižiūrėti PSŠ veiklą. Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 padėjo užtikrinti didesnę PSŠ ir platesnio masto finansų rinkų atsparumą įvairiausiai rizikai, valdomai ir sutelktai PSŠ.

Tačiau jokia taisyklių ir praktikos sistema negali užkirsti kelio esamų išteklių neadekvatumui valdant PSŠ patiriamą riziką, įskaitant vieną ar daugiau tarpuskaitos narių įsipareigojimų neįvykdymo atvejų arba tarpuskaitos narių įsipareigojimų neįvykdymo atvejo (-ų) ir kitų finansinių nuostolių derinį. Iškilus dideliems sunkumams ar žlugimo grėsmei, finansų įstaigoms, įskaitant PSŠ, ir toliau iš esmės turėtų būti keliamos įprastinės bankroto bylos. Tačiau, kadangi įprastinės įmonių bankroto bylos nėra tinkamos užtikrinti pakankamai greitą intervenciją arba suteikti tinkamą prioritetą PSŠ ypatingos svarbos funkcijų tęstinumui siekiant išlaikyti finansinį stabilumą, būtina sukurti PSŠ skirtą specialią pertvarkymo sistemą.

Šios gaivinimo ir pertvarkymo sistemos tikslas yra užtikrinti, kad PSŠ nustatytų priemonės, kurios padėtų atsigauti po finansinių sunkumų, išlaikyti žlungančios arba galinčios žlugti PSŠ ypatingos svarbos funkcijas, kai iškeliant įprastinę bankroto bylą likviduojama likusi veiklos dalis, ir išsaugoti finansinį stabilumą, kartu išvengiant reikšmingo neigiamo poveikio finansų sistemai bei jos gebėjimui būti naudinga realiajai ekonomikai ir kuo labiau sumažinant mokesčių mokėtojams tenkančias PSŠ žlugimo sąnaudas. Gaivinimo ir pertvarkymo sistema dar labiau sustiprins PSŠ ir nacionalinių institucijų pasirengimą mažinti finansiškai nepalankias sąlygas, taip pat suteiks nacionalinėms institucijoms ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai (ESMA) daugiau informacijos apie PSŠ pasirengimą testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijams. Šia sistema nacionalinėms institucijoms taip pat bus suteikti įgaliojimai pasirengti galimam PSŠ pertvarkymui ir suderintai reaguoti į prastėjančią konkrečios PSŠ būklę, taip prisidedant prie sklandaus finansų rinkų veikimo.

III. PER PIRMAJĮ SVARSTYMĄ PRIIMTOS TARYBOS POZICIJOS ANALIZĖ

a) Reglamento taikymo sritis

Tarybos per pirmąjį svarstymą priimta pozicija nustatomos taisyklės ir procedūros, susijusios su pagrindinių sandorio šalių, kurioms leidimas suteiktas pagal Reglamentą (ES) Nr. 648/2012, gaivinimu ir pertvarkymu, taip pat taisyklės, susijusios su susitarimais su trečiosiomis valstybėmis PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo srityje.

b) Institucijos, pertvarkymo kolegijos ir procedūros

Kiekviena valstybė narė paskirs vieną ar daugiau pertvarkymo institucijų, įgaliotų taikyti pertvarkymo priemones ir naudotis reglamente nustatytais pertvarkymo įgaliojimais. Valstybės narės pertvarkymo institucijomis paskirs nacionalinius centrinius bankus, kompetentingas ministerijas, viešojo administravimo institucijas arba kitas institucijas, kurioms suteikti viešojo administravimo įgaliojimai. Pertvarkymo institucijos turi turėti specialiųjų žinių, išteklių ir praktinių pajėgumų taikyti pertvarkymo priemones ir vykdyti savo įgaliojimus sparčiai ir lanksčiai, kiek tai būtina pertvarkymo tikslams pasiekti. Turi būti nustatytos tinkamos struktūrinės priemonės, kad būtų išvengta pertvarkymo institucijai pagal reglamentą pavestų funkcijų ir visų kitų tai institucijai patikėtų funkcijų interesų konfliktų. Visų pirma turėtų būti užtikrintas veiksmingas veiklos nepriklausomumas vykdant priežiūros ir pertvarkymo funkcijas. Šie reikalavimai nekliudo aukščiausiu organizacijos, atliekančios skirtingas funkcijas arba apimančios skirtingas institucijas, lygmeniu suvienodinti atskaitomybės ryšius arba dalytis atitinkamų specialiųjų žinių turinčiais darbuotojais iš anksto nustatytomis sąlygomis. Kiekviena valstybė narė taip pat paskirs po vieną ministeriją, atsakingą už kompetentingai ministerijai pagal šį reglamentą pavestų funkcijų vykdymą. Siekiant užtikrinti, kad valstybės narės kompetentingos ministerijos nuomonė būtų lemiamą kalbant apie pertvarkymo institucijos sprendimus, darančius tiesioginį fiskalinį poveikį arba sukeliančius sisteminių padarinių, dėl kurių, tikėtina, gali atsirasti tiesioginis fiskalinis poveikis, pertvarkymo institucija privalo gauti kompetentingos ministerijos pritarimą, nebent nacionalinėje teisėje nustatyta kitaip.

PSŠ pertvarkymo institucija įsteigs ir valdys pertvarkymo kolegiją, kad ši vykdytų reglamente numatytas užduotis ir užtikrintų bendradarbiavimą bei veiksmų koordinavimą su institucijomis, kurios yra pertvarkymo kolegijos narės, ir, kai tikslinga, bendradarbiavimą su trečiųjų valstybių kompetentingomis institucijomis ir pertvarkymo institucijomis, taip pat jai pirmininkaus. Valstybių narių, kurių finansiniam stabilumui PSŠ žlugimas galėtų padaryti poveikį, institucijos, įskaitant PSŠ tarpuskaitos narių klientų kompetentingas institucijas, turėtų galėti dalyvauti pertvarkymo kolegijoje remiantis jų atliktu poveikio, kurį PSŠ pertvarkymas galėtų padaryti jų atitinkamos valstybės narės finansiniam stabilumui, vertinimu.

Valstybių narių institucijos, dalyvaujančios pertvarkymo kolegijoje remiantis tokiu vertinimu, yra balsavimo teisės neturintys narės ir taip pat turi teisę prisidėti nustatant kolegijos posėdžių darbotvarkę, visų pirma į posėdžio darbotvarkę įtraukdamos papildomų punktų. Siekiant užtikrinti nuoseklų ir darnų pertvarkymo kolegijų veikimą visoje Sąjungoje, Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA) parengs techninių reguliavimo standartų projektus, kuriais bus tiksliai nustatytas pertvarkymo kolegijų veikimo rašytinių susitarimų ir procedūrų turinys.

ESMA įsteigs ESMA pertvarkymo komitetą, kad jis rengtų ESMA pagal reglamentą pavestus sprendimus, – jį sudarys paskirtosios pertvarkymo institucijos, o Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 punkto i ir v papunkčiuose nurodytos institucijos dalyvaus stebėtojų teisėmis. ESMA turi užtikrinti struktūrinį ESMA pertvarkymo komiteto ir kitų savo funkcijų atskyrimą. Reglamento tikslais ESMA turėtų Europos priežiūros institucijų jungtiniame komitete bendradarbiauti su Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA) ir Europos bankininkystės institucija (EBI).

Būtina, kad pertvarkymo institucijos, kompetentingos institucijos ir ESMA tarpusavyje bendradarbiautų ir vienos kitoms laiku teiktų visą informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims pagal reglamentą vykdyti.

Priimdamos sprendimus, kompetentingos institucijos, pertvarkymo institucijos ir ESMA turi atsižvelgti į keletą reglamente nustatytų bendrųjų principų, įskaitant poreikį kuo labiau vengti naudoti nepaprastąją viešąją finansinę paramą, o jeigu naudoti – tai tik kaip kraštutinę priemonę, poreikį užtikrinti įvairių PSS suinteresuotųjų subjektų interesų pusiausvyrą ir poreikį užtikrinti skaidrumą valstybių narių, kuriose siūlomas sprendimas ar veiksmas galėtų daryti poveikį finansiniam stabilumui arba fiskaliniams ištekliams, institucijų atžvilgiu ir tų institucijų dalyvavimą.

c) Gaivinimo ir pertvarkymo planavimas

PSŠ bus įpareigos parengti ir tvarkyti gaivinimo planus, kuriuose bus numatyta, kokių priemonių reikia imtis įsipareigojimų neįvykdymo įvykių, su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusių įvykių arba abiejų šių įvykių derinio atveju, kad, labai pablogėjus jų finansinei padėčiai arba kilus rizikai, kad bus nesilaikoma joms taikomų kapitalo ir rizikos ribojimo reikalavimų pagal Reglamentą (ES) Nr. 648/2012, būtų galima atkurti jų finansinį patikimumą ir sudaryti joms sąlygas toliau vykdyti ypatingos svarbos funkcijas. Į planus turi būti įtraukta PSŠ rizikos profiliu pagrįstų rodiklių sistema, pagal kurią nustatoma, kokiomis aplinkybėmis reikia imtis gaivinimo plane nurodytų priemonių, taip pat atitinkamai priemonės, skirtos reguliariai rodiklių stebėsenai. Reglamente nustatytas tiek minimalus PSŠ gaivinimo planų turinys, tiek reikalavimai, kuriuos turi atitikti tokie gaivinimo planai, įskaitant reikalavimą, kad gaivinimo planuose neturėtų būti numatoma, kad galėtų būti prieinama arba gaunama nepaprastoji viešoji finansinė parama. Siekiant užtikrinti tinkamas paskatas apdairiai valdyti riziką, įvykus įsipareigojimų neįvykdymo arba su įsipareigojimu neįvykdymu nesusijusiam įvykiui PSŠ turi naudoti papildomą iš anksto finansuojamą jos pačios skiriamų nuosavų išteklių sumą. Ta suma negali būti mažesnė kaip 10 % arba didesnė kaip 25 % rizika grindžiamo kapitalo poreikių, apskaičiuojamų pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 16 straipsnio 2 dalį. Kad PSŠ įvykdytų šį reikalavimą, ji, be minimalaus kapitalo poreikių, gali naudoti savo turimą kapitalo sumą, kad būtų laikomasi pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 16 straipsnio 3 dalį priimtame deleguotajame akte nurodytos pranešimo ribos. ESMA, glaudžiai bendradarbiaudama su EBI ir pasikonsultavusi su ECBS, parengs techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose bus nurodyta naudotinos papildomos iš anksto finansuojamų jos pačios skiriamų nuosavų išteklių sumos apskaičiavimo ir išlaikymo metodika.

PSŠ bus įpareigos pateikti savo gaivinimo planus kompetentingai institucijai, o ji savo ruožtu nepagrįstai nedelsdama kiekvieną planą perduos priežiūros institucijų kolegijai, numatytai Reglamente (ES) Nr. 648/2012, ir pertvarkymo institucijai. Pertvarkymo institucija išnagrinės gaivinimo planą, kad nustatytų, kurios priemonės gali daryti neigiamą poveikį PSŠ sėkmingo pertvarkymo galimybei. Jei tokios priemonės nustatomos, pertvarkymo institucija praneša apie jas kompetentingai institucijai ir pateikia jai rekomendacijas, kaip spręsti su jų klausimą. Kompetentinga institucija, nustatyta tvarka derindama veiksmus su priežiūros kolegija, kad būtų pasiektas bendras sprendimas, peržiūrės gaivinimo planą ir įvertins, koku mastu jis atitinka reglamentu nustatytus reikalavimus.

Jei paprasta balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma nesutinka su kompetentingos institucijos pasiūlymu dėl bendro sprendimo, konkretūs klausimai gali būti perduoti svarstyti ESMA. Priežiūros kolegijoje esančios kompetentingos institucijos prašymu ESMA taip pat gali padėti priežiūros kolegijai pasiekti bendrą sprendimą.

Pasikonsultavusi su kompetentinga institucija ir derindama veiksmus su pertvarkymo kolegija, PSS pertvarkymo institucija parengs atitinkamos PSS pertvarkymo planą. Pertvarkymo plane bus numatyti pertvarkymo veiksmai, kurių pertvarkymo institucija galės imtis tais atvejais, kai PSS atitinka pertvarkymo sąlygas. Pertvarkymo plane taip pat bus nurodytos pertvarkymo priemonių taikymo ir naudojimosi pertvarkymo įgaliojimais aplinkybės ir įvairūs scenarijai. Jame, visų pirma numatant skirtingus scenarijus, įsipareigojimų neįvykdymo įvykių sukeltas žlugimas bus aiškiai atskirtas nuo su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusių įvykių sukulto žlugimo ir nuo jų abiejų derinio sukulto žlugimo, taip pat skiriamos skirtingos su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusių įvykių rūšys. Pertvarkymo plane nenumatoma nei nepaprastoji viešoji finansinė parama, nei skubi centrinio banko parama likvidumui padidinti, įskaitant centrinio banko paramą likvidumui padidinti, teikiama nestandartinėmis užtikrinimo, termino ir palūkanų normų sąlygomis. Reglamente nustatomas būtiniausias pertvarkymo plano turinys, o ESMA suteikiami įgaliojimai parengti techninių reguliavimo standartų projektus, kuriais būtų dar išsamiau nustatomas pertvarkymo plano turinys.

PSS rengdamos pertvarkymo planus bendradarbiaus, o savo pertvarkymo institucijai tiesiogiai arba per savo kompetentingą instituciją teiks visą tiems planams parengti ir įgyvendinti būtiną informaciją. PSS turi laiku keistis informacija su savo kompetentingomis institucijomis, kad būtų lengviau įvertinti PSS rizikos profilius ir tarpusavio sąsajas su kitomis finansų rinkų infrastruktūromis, kitomis finansų įstaigomis ir su finansų sistema apskritai. Kompetentingos institucijos perduoda informaciją priežiūros kolegijai, jei mano, kad tokia informacija yra reikšminga.

Pertvarkymo institucija perduoda pertvarkymo kolegijai pertvarkymo plano projektą, o pertvarkymo kolegija, nustatyta tvarka derindama veiksmus, priima bendrą sprendimą dėl pertvarkymo plano. Jei paprasta balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma nesutinkama su pertvarkymo institucijos pasiūlymu dėl bendro sprendimo, klausimas gali būti perduotas svarstyti ESMA. Pertvarkymo institucijos prašymu ESMA taip pat gali padėti pertvarkymo kolegijai pasiekti bendrą sprendimą.

Kai bendras sprendimas priimamas ir bet kuri pertvarkymo institucija arba kompetentinga ministerija mano, kad dalykas, dėl kurio nesutariama, neigiamai veikia jos valstybės narės fiskalinę atsakomybę, PSŠ pertvarkymo institucija inicijuoja pakartotinį pertvarkymo plano vertinimą.

Pertvarkymo institucija, derindama veiksmus su pertvarkymo kolegija ir pasikonsultavusi su kompetentinga institucija, įvertins, koku mastu PSŠ gali būti pertvarkyta. Laikoma, kad PSŠ galima pertvarkyti, kai pertvarkymo institucija mano, kad įmanoma patikimai ją likviduoti iškeliant įprastinę bankroto bylą arba ją pertvarkyti taikant pertvarkymo priemones ir naudojantis pertvarkymo įgaliojimais, kartu užtikrinant PSŠ ypatingos svarbos funkcijų tęstinumą ir vengiant bet kokio nepaprastosios viešosios finansinės paramos naudojimo, taip pat, kiek įmanoma, vengiant bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio finansų sistemai ir galimybės, kad poveikį patiriančių suinteresuotųjų subjektų padėtis būtų nederamai pabloginta. Pertvarkymo institucija, derindama veiksmus su pertvarkymo kolegija, sėkmingo pertvarkymo galimybių įvertinimą atlieka tuo pačiu metu, kai rengiamas ir atnaujinamas pertvarkymo planas. Reglamente nustatomos procedūros siekiant atsižvelgti į sėkmingo pertvarkymo kliūtis arba jas pašalinti, taip pat konkrečių veiksmų derinimo su pertvarkymo kolegija procedūra siekiant atsižvelgti į sėkmingo pertvarkymo kliūtis arba jas pašalinti, kad būtų galima pasiekti bendrą sprendimą. Jei paprasta balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma nesutinkama su pertvarkymo institucijos pasiūlymu dėl bendro sprendimo, klausimas gali būti perduotas svarstyti ESMA. PSŠ pertvarkymo institucijos prašymu ESMA taip pat gali padėti pertvarkymo kolegijai pasiekti bendrą sprendimą.

d) Ankstyvoji intervencija

Siekiant išsaugoti finansinį stabilumą būtina, kad kompetentingos institucijos turėtų galimybę pagerinti pablogėjusią PSŠ finansinę ir ekonominę būklę anksčiau, nei ta PSŠ atsidurs tokioje padėtyje, kai institucijoms neliks kitų alternatyvų, kaip tik ją pertvarkyti, arba galimybę nurodyti PSŠ pakeisti gaivinimo priemones, jei tos priemonės galėtų pakenkti bendram finansiniam stabilumui. Todėl, siekiant išvengti neigiamų pasekmių (kurios galėtų atsirasti PSŠ įgyvendinant tam tikras priemones) finansiniam stabilumui ar įvairių suinteresuotųjų subjektų interesams arba tas pasekmes kuo labiau sumažinti, kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikti ankstyvosios intervencijos įgaliojimai. Ankstyvosios intervencijos įgaliojimai turėtų būti suteikiami kompetentingoms institucijoms papildant jau suteiktus įgaliojimus, numatytus nacionalinėje valstybių narių teisėje arba pagal Reglamentą (ES) Nr. 648/2012.

Ankstyvosios intervencijos įgaliojimai turėtų apimti įgaliojimus kuo didesniu mastu, tačiau nesukeliant įsipareigojimų neįvykdymo įvykio, apriboti arba uždrausti bet kokią atlygį už nuosavą kapitalą ir nuosavu kapitalu laikomas priemonės, įskaitant PSS vykdomus dividendų mokėjimus ir akcijų atpirkimą. Ankstyvosios intervencijos įgaliojimai turėtų taip pat apimti įgaliojimus apriboti, uždrausti arba išaldyti bet kokią kintamojo atlygio mokėjimą, kaip apibrėžta PSS atlyginimo politikoje, savo nuožiūra sukauptas pensijų išmokas arba išėtinės kompensacijos paketus vyresniajai vadovybei. Naudodamasi ankstyvosios intervencijos įgaliojimais ir pagal atitinkamas nacionalinės teisės nuostatas kompetentinga institucija turėtų galėti paskirti laikinąjį administratorių, kuris pakeistų PSS valdybą ir vyresniąją vadovybę arba laikinai su jomis dirbtų.

Reglamentu taip pat nustatoma konkreti tvarka, kaip atlyginti tarpuskaitos nariams, jeigu gaivinama PSS, kuri į tą padėtį pateko dėl su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusio įvykio, taiko jos gaivinimo plane išdėstytą tvarką ir priemones, kurių paskirtis yra sumažinti PSS pelno, mokėtino įsipareigojimus vykdančioms tarpuskaitos nariams, vertę, ir dėl to nėra pertvarkoma. Šiuo konkrečiu atveju PSS kompetentinga institucija gali reikalauti, kad PSS grynąjį pinigų mokėjimais kompensuotų tarpuskaitos narių nuostolius arba, kai tinkama, reikalauti, kad PSS išleistų priemones, kuriomis pripažįstamas reikalavimas PSS būsimo pelno atžvilgiu. Ši galimybė padengti nuostolius įsipareigojimus vykdančioms tarpuskaitos nariams netaikoma jų pagal sutartį įsipareigotiems nuostoliams įsipareigojimų neįvykdymo valdymo arba gaivinimo etapuose. Siekiant tokių tarpuskaitos narių klientams suteikti lygiavertę apsaugos priemonę, reglamentu numatoma, kad, jei įsipareigojimus vykdančios tarpuskaitos nariai perkelia perteklinius nuostolius savo klientams, jie privalo iš PSS gautus mokėjimus perduoti savo klientams tokiu mastu, kokiu kompensuojami nuostoliai kyla iš klientų pozicijų.

e) Pertvarkymas

Jei PSS atitinka pertvarkymo sąlygas, pagal reglamentą PSS pertvarkymo institucijai suteikiamas suderintas pertvarkymo priemonių ir įgaliojimų rinkinys. Jis turėtų apimti įgaliojimus žlungančios PSS nuosavybės priemones, turtą, teises, pareigas arba įsipareigojimus perduoti kitam subjektui, pavyzdžiui, kitai PSS ar laikinai PSS, įgaliojimus nurašyti ar panaikinti nuosavybės priemones arba nurašyti ar konvertuoti žlungančios PSS įsipareigojimus, įgaliojimus nurašyti kintamąją garantinę įmoką (laikantis viršutinės ribos su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusių įvykių atveju), įgaliojimus užtikrinti trečiųjų asmenų neįvykdytų prievolių vykdymą PSS atžvilgiu (įskaitant reikalavimus gaivinimo tikslais įnešti grynujų pinigų), kaip išdėstyta PSS veiklos taisyklėse, ir pozicijų paskirstymą, įgaliojimus įgyvendinti reikalavimus pertvarkymo tikslais įnešti grynujų pinigų laikantis viršutinės ribos tiek įsipareigojimų neįvykdymo įvykių, tiek su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusių įvykių atveju, įgaliojimus iš dalies ar visiškai nutraukti PSS sutartis, įgaliojimus pakeisti vadovybę ir įgaliojimus taikyti laikiną reikalavimų apmokėjimo moratoriumą. Pertvarkymo priemonės turės būti taikomos laikantis bendrų sąlygų, tikslų ir bendrųjų principų, kaip išdėstyta reglamente. PSS, jos valdybos nariams ir vyresniajai vadovybei, vadovaujantis nacionaline civiline arba baudžiamąja teise, ir toliau turėtų tekti atsakomybė už PSS žlugimą.

Imdamasi pertvarkymo veiksmų, PSS pertvarkymo institucija turėtų atsižvelgti į pertvarkymo kolegijos parengtuose pertvarkymo planuose numatytas priemones ir jomis vadovautis, nebent pertvarkymo institucija mano, kad pertvarkymo tikslai būtų veiksmingiau pasiekti imantis veiksmų, kurie nėra numatyti pertvarkymo planuose. Pertvarkymo institucija turėtų atsižvelgti į bendruosius sprendimų priėmimo principus, įskaitant poreikį užtikrinti įvairių PSS suinteresuotųjų subjektų interesų pusiausvyrą ir užtikrinti skaidrumą valstybių narių institucijų atžvilgiu bei jų dalyvavimą, kai siūlomas sprendimas ar veiksmas galėtų daryti poveikį finansiniam stabilumui ar fiskaliniams ištekliams. Visų pirma pertvarkymo institucija turėtų pranešti pertvarkymo kolegijai apie planuojamus pertvarkymo veiksmus, taip pat nurodydama, ar tokie veiksmai nukrypsta nuo pertvarkymo plano.

Pagrindiniai pertvarkymo tikslai turėtų būti užtikrinti PSŠ ypatingos svarbos funkcijų tęstinumą, užtikrinti sąsają su kitomis finansų rinkos infrastruktūromis (FRI) tęstinumą, išvengti didelių neigiamų pasekmių finansų sistemai Europos Sąjungoje arba vienoje ar daugiau jos valstybių narių ir apsaugoti viešąsias lėšas. Žlungančios PSŠ ypatingos svarbos funkcijas reikėtų išsaugoti, bet restruktūrizuoti, kai tikslinga, atliekant vadovybės pakeitimus, naudojant pertvarkymo priemones ir, kiek įmanoma, naudojant privačiąsias lėšas ir nesiremiant nepaprastą viešąja finansine parama.

Poveikį patiriantys PSŠ akcininkai, tarpuskaitos nariai ir kiti kreditoriai turėtų nepatirti didesnių nuostolių, nei būtų patyrę, jei pertvarkymo institucija nebūtų ėmusis pertvarkymo veiksmų PSŠ atžvilgiu ir vietoj to jiems būtų buvę taikomi visi taikytini neįvykdyti įsipareigojimai pagal PSŠ įsipareigojimų neįvykdymo taisyklės (arba kitus jos veiklos taisyklėse numatytus sutartimi įformintus susitarimus), ir jei PSŠ būtų buvusi likviduota iškelus įprastinę bankroto bylą (principas, kad nė vieno kreditoriaus padėtis nėra blogesnė). Siekiant įvertinti, ar laikomasi principo, kad nė vieno kreditoriaus padėtis neturi būti blogesnė, reikėtų nustatyti aiškias pareigas, susijusias su PSŠ turto ir įsipareigojimų vertinimu, taip pat tvarkos, kuri būtų buvusi taikoma akcininkams, tarpuskaitos nariams ir kitiems kreditoriams, jei pertvarkymo institucija nebūtų ėmusis pertvarkymo veiksmų, vertinimu. Reglamente pripažįstama, kad gaivinimo ir pertvarkymo veiksmai gali daryti ir netiesioginį poveikį klientams bei netiesioginiams klientams, kurie nėra PSŠ kreditoriai, tiek, kiek gaivinimo ir pertvarkymo kaštai perkelti tiems klientams ir netiesioginiams klientams pagal taikytinus sutartimi įformintus susitarimus. Todėl PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo scenarijaus poveikio klientams ir netiesioginiams klientams klausimas turi būti sprendžiamas taikant tuos pačius sutartimi įformintus susitarimus. Reglamente nurodyta, kad, jeigu sutartimi įformintais susitarimais tarpuskaitos nariams leidžiama perduoti savo klientams neigiamas pertvarkymo priemonių pasekmes, tie sutartimi įforminti susitarimai lygiaverčiu ir proporcingu pagrindu taip pat apima klientų teisę į bet kokią kompensaciją, kurią tarpuskaitos nariai gauna iš PSŠ pateikę reikalavimą dėl principo, kad nė vieno kreditoriaus padėtis nėra blogesnė – tiek, kiek teisė į tokią kompensaciją kyla iš klientų pozicijų. Tokios nuostatos taip pat taikomos klientų ir netiesioginių klientų sutartimi įformintiems susitarimams, kuriais siūlomos netiesioginės tarpuskaitos paslaugos jų klientams.

Pradėjus PSS pertvarkymą, pertvarkymo institucija turėtų užtikrinti visų PSS veiklos taisyklėse nurodytų neįvykdytų sutartinių prievolių vykdymą, įskaitant neįvykdytas gaivinimo priemones, išskyrus atvejus, kai sušvelninti neigiamą poveikį finansiniam stabilumui arba laiku užtikrinti PSS ypatingos svarbos funkcijas būtų geriau naudojantis kitais pertvarkymo įgaliojimais ar priemonėmis. Kai tos priemonės yra nepakankamos, pertvarkymo institucijos turi turėti įgaliojimus nurašyti neužtikrintas skolas ir įsipareigojimus pagal jų eiliškumą, laikantis taikytinos nacionalinės nemokumo teisės, ir panaudoti nuostolių paskirstymo priemones tiek, kiek tai reikalinga nesukeliant grėsmės platesnio masto finansiniam stabilumui. Turimos gaivinimo priemonės ir pertvarkymo priemonės, visų pirma nurašymo priemonė, turėtų būti taikomos kuo platesniu mastu prieš atliekant viešojo sektoriaus kapitalo injekciją į PSS arba prieš suteikiant lygiavertę nepaprastąją viešąją finansinę paramą PSS, arba tuo pačiu metu, kai atliekama tokia injekcija ar teikiama tokia parama. Nepaprastosios viešosios finansinės paramos naudojimas siekiant padėti pertvarkyti žlungančias įstaigas turi būti atliekamas kraštutiniu atveju, turi būti ribotas laiko atžvilgiu ir turi atitikti atitinkamas valstybės pagalbos nuostatas.

Pertvarkymo institucijos taip pat turėtų užtikrinti, kad PSS pertvarkymo sąnaudos būtų kuo mažesnės ir kad tos pačios klasės kreditoriams būtų taikomos vienodos sąlygos. Pertvarkymo institucija turėtų galėti imtis pertvarkymo veiksmų, kuriais nukrypstama nuo vienodo požiūrio į kreditorius principo, jeigu tai pateisinama viešuoju interesu pasiekti pertvarkymo tikslus ir proporcinga atitinkamai rizikai. Jeigu pertvarkymo institucija taiko tokią priemonę, ji turėtų nediskriminuoti jokio asmens dėl pilietybės.

Kai pertvarkymo priemonės naudojamos siekiant perduoti PSS ypatingos svarbos funkcijas ar gyvybingą verslo dalį patikimam subjektui, kaip antai privačiojo sektoriaus pirkėjui ar laikinai PSS, likusi PSS dalis turėtų būti likviduota per tinkamą laikotarpį, atsižvelgiant į tai, ar žlunganti PSS turi teikti paslaugas arba paramą pirkėjui ar laikinai PSS, kad šie galėtų vykdyti jiems perduotą veiklą arba teikti įsigytas paslaugas. Verslo pardavimo priemone turėtų būti suteiktos galimybės institucijoms parduoti PSS ar PSS verslo dalis vienam ar daugiau pirkėjų be akcininkų sutikimo. Taikydamos verslo pardavimo priemonę, institucijos tą PSS arba jos verslo dalis turėtų pateikti rinkai atvirai, skaidriai ir nediskriminuodamos, kartu siekdamos kuo labiau padidinti pardavimo kainą. Visos grynosios pajamos, gautos iš pertvarkomos PSS turto arba įsipareigojimų perdavimo taikant verslo pardavimo priemonę, turėtų tekti po likvidavimo procedūros likusiam subjektui.

Pertvarkymo sistemoje turėtų būti numatyti procedūriniai reikalavimai, kad apie pertvarkymo veiksmus būtų tinkamai pranešama ir jie būtų skelbiami viešai. Tačiau, kadangi tikėtina, kad pertvarkymo institucijų ir jų specializuotų konsultantų pertvarkymo proceso metu gaunama informacija bus neskelbtina, prieš paskelbiant pertvarkymo sprendimą viešai, šiai informacijai turėtų būti taikoma veiksmingas konfidencialumo režimas.

Nacionalinių pertvarkymo institucijų vykdomoms pertvarkymo priemonėms gali prireikti ekonominių vertinimų ir didelės diskrecijos. Todėl yra svarbu užtikrinti, kad nacionalinių pertvarkymo institucijų atlikti ekonominiai vertinimai būtų nacionalinių teismų naudojami kaip pagrindas peržiūrint tas priemones, kartu nekludant nacionaliniams teismams išnagrinėti, ar įrodymai, kuriais rėmėsi pertvarkymo institucija, yra faktiškai teisingi, patikimi ir nuoseklūs, ar tie įrodymai apima visą aktualią informaciją, į kurią turėtų būti atsižvelgta siekiant įvertinti sudėtingas aplinkybes, ir ar jais gali būti pagrindžiamos jais paremtos išvados. Be to, atsižvelgiant į tai, kad bet kurio pertvarkymo institucijų sprendimo sustabdymas galėtų trukdyti toliau vykdyti ypatingos svarbos funkcijas, būtina nustatyti, kad dėl pateiktų skundų neturėtų būti automatiškai sustabdomas užginčyto sprendimo poveikis ir kad pertvarkymo institucijos priimtas sprendimas turėtų būti nedelsiant vykdytinas. Kad būtų išvengta jurisdikcijos kolizijų, siekiant veiksmingo pertvarkymo žlungančiai PSS taip pat nereikėtų kelti įprastinės bankroto bylos ar tęsti jos nagrinėjimo, kol pertvarkymo institucija naudojasi pertvarkymo įgaliojimais arba naudoja pertvarkymo priemones, išskyrus atvejus, kai tai daroma pertvarkymo institucijos iniciatyva arba gavus jos pritarimą.

f) Santykiai su trečiosiomis valstybėmis

Europos Sąjungos PSS teikia paslaugas tarpuskaityti nariams ir jų klientams, įsisteigusiems trečiosiose valstybėse, o trečiųjų valstybių PSS teikia paslaugas Europos Sąjungoje įsisteigusiems tarpuskaityti nariams ir jų klientams. Siekiant veiksmingai pertvarkyti tarptautiniu mastu veiklą vykdančias PSS reikia, kad valstybių narių ir trečiųjų valstybių institucijos bendradarbiautų. Tuo tikslu ESMA turėtų nustatyti gaires dėl bendradarbiavimo susitarimų, sudarytinų su trečiųjų valstybių institucijomis, tinkamo turinio.

Šiais bendradarbiavimo susitarimais turėtų būti užtikrinamas veiksmingas planavimas, sprendimų priėmimas ir veiksmų koordinavimas tarptautiniu mastu veiklą vykdančių PSS atžvilgiu.

Nacionalinės pertvarkymo institucijos šiame reglamente numatytomis aplinkybėmis turėtų pripažinti trečiųjų valstybių pertvarkymo procedūras ir užtikrinti jų vykdymą. Bendradarbiauti taip pat reiktų dėl Sąjungos arba trečiųjų valstybių PSS patronuojamųjų įmonių ir jų tarpuskaitos narių bei jų klientų.

g) Administracinės priemonės ir nuobaudos

Siekiant užtikrinti, kad administracinės nuobaudos už reglamento pažeidimus būtų nuosekliai taikomos visose valstybėse narėse, reglamentu numatytas pagrindinių administracinių nuobaudų ir kitų administracinių priemonių, kurias galėtų taikyti pertvarkymo institucijos ir kompetentingos institucijos, sąrašas, įgaliojimai skirti tas administracines nuobaudas ir kitas administracines priemones visiems už pažeidimą atsakingiems asmenims, tiek juridiniams, tiek fiziniams, pagrindinių kriterijų, pagal kuriuos nustatomas tų administracinių nuobaudų ir kitų administracinių priemonių lygis bei rūšis, sąrašas ir piniginių administracinių nuobaudų dydžiai. Taikant administracines nuobaudas ir kitas administracines priemones turėtų būti atsižvelgiama į tokius veiksnius kaip nustatyta finansinė nauda, gaunama dėl pažeidimo, pažeidimo sunkumas ir trukmė, sunkinančios ar lengvinančios aplinkybės, ir poreikis, kad administracinės baudos turėtų atgrasomąjį poveikį. Kai tinkama, turėtų būti numatyta nuolaida už bendradarbiavimą su pertvarkymo institucija arba kompetentinga institucija.

h) Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 dalinis pakeitimas

Reglamentas (ES) Nr. 1095/2010 yra iš dalies pakeistas tam, kad į termino „kompetentingos institucijos“ apibrėžtį būtų įtrauktos PSS pertvarkymo institucijos ir kad ESMA Priežiūros tarybos nari, kai tikslinga, galėtų lydėti jo valstybės narės pertvarkymo institucijos atstovas.

i) Reglamento (ES) Nr. 648/2012 ir Reglamento (ES) 2015/2365 dalinis pakeitimas

Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 yra iš dalies pakeistas tam, kad Komisijai būtų suteikti įgaliojimai sustabdyti tarpuskaitos prievolės taikymą, gavus pertvarkomos PSS pertvarkymo institucijos arba jos kompetentingos institucijos prašymą, tų institucijų iniciatyva arba kompetentingos institucijos, atsakingos už pertvarkomos PSS tarpuskaitos nario priežiūrą, prašymu ir gavus neįpareigojančią ESMA nuomonę. Sprendimas sustabdyti tarpuskaitos prievolės taikymą priimamas tik tuo atveju, jei tai būtina finansiniam stabilumui ir pasitikėjimui rinka išsaugoti. Sustabdymas yra laikinas, tačiau jį galima pratęsti. Siekiant užtikrinti tinkamą Finansinio stabilumo tarybos bazinių palūkanų normų reformos įgyvendinimą taip pat reikėjo iš dalies pakeisti Reglamentą (ES) Nr. 648/2012, kad rinkos dalyviams būtų aiškiai nurodyta, kad sandoriams, sudarytiems arba pakeistiems iki tarpuskaitos arba garantinės įmokos reikalavimų taikymo ne biržos išvestinių finansinių priemonių sandoriams, kuriuose nurodyta bazinė palūkanų norma („anksčiau sudarytiems sandoriams“), pradžios, šie reikalavimai nebus taikomi, kai tie sandoriai pakeičiami turint vienintelį tikslą įgyvendinti bazinių palūkanų normų reformą arba pasirengti jos įgyvendinimui.

Reglamento (ES) Nr. 648/2012 24a straipsnio 7 dalies b punktas iš dalies pakeistas siekiant užtikrinti, kad, kai įmanoma, atliekant PSS atsparumo nepalankiems rinkos pokyčiams Europos Sąjungos masto vertinimus būtų atsižvelgiama į bendrą PSS gaivinimo ir pertvarkymo priemonių poveikį Europos Sąjungos finansiniam stabilumui. Siekiant toliau skatinti PSS apdairiai valdyti savo riziką ir didinti atsparumą, panašiai sustiprintas ir PSS rizikos valdymo komiteto vaidmuo, kaip išdėstyta Reglamento (ES) Nr. 648/2012 28 straipsnyje. Tolesni daliniai pakeitimai buvo padaryti taip pat siekiant užtikrinti, kad PSS informuotų savo kompetentingas institucijas, jei būtų didelių neigiamų PSS tarpuskaitos narių rizikos profilio pokyčių, ir siekiant padidinti skaidrumą tarp PSS tarpuskaitos narių ir jų klientų, kai tai susiję su galimais nuostoliais ar kitomis sąnaudomis, kurias jie gali patirti taikant PSS veiklos taisyklėse nustatytas įsipareigojimų neįvykdymo valdymo procedūras bei nuostolių ir pozicijų paskirstymo priemones.

Siekiant dar labiau sustiprinti paskatas apdairiai valdyti riziką, reikšmingu su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusiu atveju kompetentinga institucija gali reikalauti PSŠ neatlikti dividendų skirstymo, paprastųjų akcijų atpirkimo ar nesukurti prievolės mokėti kintamąjį atlygį, savo nuožiūra sukauptas pensijų išmokas arba išeitinės kompensacijos paketus vyresniajai vadovybei.

Galiausiai PSŠ pertvarkymo institucijos taip pat turėtų turėti prieigą prie visos reikiamos informacijos, saugomos sandorių duomenų saugyklose. Todėl taip pat atitinkamai iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir reglamentas (ES) 2015/2365.

j) Direktyvos 2002/47/EB, Direktyvos 2017/1132, Direktyvos 2004/25/EB, Direktyvos 2007/36/EB, Direktyvos 2014/59/ES ir Reglamento (ES) Nr. 806/2014 daliniai pakeitimai

Siekiant veiksmingai įgyvendinti PSŠ pertvarkymą, būtina užtikrinti, kad Direktyvoje 2002/47/EB numatytos apsaugos priemonės būtų netaikomos jokiems susitarimo dėl užtikrinimo priemonių vykdymo apribojimams, susitarimo dėl užtikrinimo priemonės kaip prievolės vykdymo užtikrinimo poveikiui arba baigiamosios užskaitos ar įskaitymo nuostatomis, numatytoms šiame reglamente.

Direktyvose 2017/1132, 2004/25/EB ir 2007/36/EB išdėstytos į tų direktyvų taikymo sritį patenkančių PSŠ akcininkų ir kreditorių apsaugos taisyklės. Kai pertvarkymo institucijoms pagal šį reglamentą reikia veikti skubiai, tos taisyklės gali kliudyti pertvarkymo institucijoms veiksmingai vykdyti pertvarkymo veiksmus, taip pat taikyti pertvarkymo priemones ir naudotis savo įgaliojimais. Todėl pagal Direktyvą 2014/59/ES numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos taikomos ir pagal šį reglamentą vykdomiems veiksams.

Siekiant užkirsti kelią reikalavimų dubliavimuisi, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES ir reglamentas (ES) Nr. 806/2014 iš dalies keičiami, kad iš jų taikymo srities būtų išbraukti tie subjektai, kuriems taip pat yra išduotas leidimas pagal Reglamentą (ES) Nr. 648/2012.

k) Reglamento (ES) Nr. 600/2014 dalinis pakeitimas

Reglamento (ES) Nr. 600/2014 54 straipsnio 2 dalyje buvo numatytas pereinamasis laikotarpis, per kurį biržinių išvestinių finansinių priemonių atveju to reglamento 35 arba 36 straipsnis nebūtų taikomas PSŠ arba prekybos vietoms, pateikusioms prašymą savo kompetentingai institucijai dėl leidimo pasinaudoti pereinamojo laikotarpio nuostatomis. Pereinamasis laikotarpis, per kurį nacionalinė kompetentinga institucija gali prekybos vietai arba PSŠ netaikyti minėtų straipsnių, baigėsi 2020 m. liepos 3 d. Dėl COVID-19 krizės reglamentu vieniems metams, iki 2021 m. liepos 3 d., atidedama naujos atviros prieigos tvarkos taikymo prekybos vietoms ir PSŠ, teikiančioms prekybos ir tarpuskaitos paslaugas, susijusias su biržinėmis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, pradžia.

IV. IŠVADA

Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija atspindi kompromisinį susitarimą, pasiektą Tarybos ir Europos Parlamento derybų metu, padedant Komisijai.

Taryba mano, kad jos per pirmąjį svarstymą priimta pozicija yra subalansuotas rinkinys ir kad, jei jos pozicijai pritars Europos Parlamentas, PSŠ gaivinimo ir pertvarkymo reglamentu bus užtikrinta, kad tiek PSŠ, tiek nacionalinėms institucijoms ES bus sudarytos sąlygos ryžtingai veikti tais atvejais, kai PSŠ patiria didelių sunkumų arba gali žlugti, ir kad taip bus prisidėta prie kapitalo rinkų sąjungos kūrimo.